

Phú Thọ tăng cường chủ động phòng ngừa, nâng cao năng lực ứng phó thiên tai

17:43 12/03/2026

Biến đổi khí hậu trong những năm gần đây khiến thiên tai ngày càng diễn biến phức tạp, khó dự báo và không còn tuân theo quy luật. Vì vậy, chuyển từ tư duy ứng phó sang chủ động phòng ngừa, nâng cao năng lực phòng, chống thiên tai cho cộng đồng được xem là yêu cầu cấp bách hiện nay.

Sau hợp nhất, Phú Thọ có địa hình đa dạng nên thường xuyên chịu tác động của nhiều loại hình thiên tai như lũ ống, lũ quét, sạt lở đất ở khu vực miền núi; cùng với đó là tình trạng ngập úng và nguy cơ sạt lở đất ở vùng trung du và đồng bằng.

Thiên tai gây thiệt hại lớn

Năm 2025, trên địa bàn tỉnh Phú Thọ xảy ra 13 đợt mưa lớn diện rộng, 2 trận sét đánh kèm dông lốc cường độ mạnh, 5 cơn bão ảnh hưởng trực tiếp, cùng 4 đợt rét đậm, rét hại và 15 đợt nắng nóng diện rộng. Thiên tai khiến 6 người tử vong, 3 người bị thương; hơn 3.500 nhà bị ngập nước và gần 2.600 nhà bị hư hỏng, tốc mái.

Trong lĩnh vực nông nghiệp, trên 17.000 ha lúa, hoa màu, cây trồng hàng năm, cây ăn quả và cây lâm nghiệp bị thiệt hại; hơn 4.200 ha nuôi trồng thủy sản bị ngập, tràn bờ; trên 48.600 con gia cầm bị chết. Về giao thông, toàn tỉnh ghi nhận 1.428 điểm sạt lở trên các tuyến đường; hơn 2 km kè và 17 km bờ sông, suối bị sạt lở. Nhiều công trình giáo dục, y tế, văn hóa, di tích, viễn thông, điện lực và trụ sở cơ quan cũng bị ảnh hưởng. Tổng thiệt hại ước tính khoảng 1.550 tỷ đồng.

Công nhân Trạm bơm Tân Xuôi vận hành hệ thống máy bơm tiêu thoát nước. (Ảnh: Báo Phú Thọ)

Chủ động nâng cao năng lực phòng, chống thiên tai

Trước những tác động ngày càng rõ nét của thiên tai, Phú Thọ đã chủ động triển khai nhiều giải pháp nhằm nâng cao năng lực phòng, chống và ứng phó. Tỉnh ưu tiên đầu tư, bổ sung cơ sở vật chất; huy động và sử dụng hiệu quả các nguồn lực cho công tác phòng, chống thiên tai; đồng thời đẩy mạnh tuyên truyền, nâng cao nhận thức cộng đồng trong phòng, chống lụt bão và giảm nhẹ rủi ro thiên tai.

Cùng với đó, tỉnh tập trung khắc phục, sửa chữa các sự cố công trình; củng cố hệ thống đê điều; duy tu, nâng cấp hồ chứa, đập, trạm bơm và bảo vệ hệ thống rừng phòng hộ... Qua đó góp phần nâng cao khả năng bảo vệ người dân và sản xuất trước thiên tai.

Tại cơ sở, các địa phương đã thành lập và kiện toàn lực lượng xung kích phòng, chống thiên tai cấp xã. Hiện toàn tỉnh có 148 đội xung kích tại 148 xã, phường với hơn 9.600 thành viên. Các địa phương chủ động triển khai phương án ứng phó mưa lũ, huy động vật tư, phương tiện và nhân lực để xử lý kịp thời các sự cố, đặc biệt là chống tràn đê, xử lý sự cố cống khi nước sông dâng cao; đồng thời tổ chức sơ tán người dân khỏi khu vực có nguy cơ ngập lụt, sạt lở.

Bên cạnh đó, tỉnh duy trì và khai thác hiệu quả các hệ thống phần mềm cập nhật thông tin dự báo, cảnh báo thời tiết và khí tượng thủy văn như Hệ thống giám sát thiên tai quốc gia, hệ thống đo mưa tự động, hệ thống theo dõi ảnh mây vệ tinh... Công tác khắc phục hậu quả thiên tai được triển khai theo phương châm “xây dựng lại tốt hơn”, bảo đảm phù hợp quy hoạch và ổn định đời sống, sản xuất của người dân.

Phát huy vai trò của hệ thống thủy lợi

Trong công tác phòng, chống thiên tai, các đơn vị quản lý và khai thác công trình thủy lợi giữ vai trò quan trọng trong bảo đảm an toàn hệ thống công trình và chủ động điều tiết nguồn nước phục vụ sản xuất. Các công ty thủy lợi thường xuyên kiểm tra, đánh giá hiện trạng công trình; xây dựng phương án vận hành hồ chứa, điều tiết nguồn nước hợp lý; đồng thời rà soát hệ thống trạm bơm, kênh tiêu để chủ động phương án tiêu úng, bảo vệ sản xuất nông nghiệp.

Hiện Công ty TNHH MTV Khai thác công trình thủy lợi Phú Thọ đang quản lý, vận hành gần 200 hồ chứa, hơn 250 trạm bơm và trên 1.000 đập dâng, phai chắn tại khu vực Phú Thọ trước đây. Theo ông Nguyễn Minh Thủy, Giám đốc Công ty, để bảo đảm an toàn công trình, đơn vị thường xuyên kiểm tra, rà soát, bảo trì và sửa chữa các hạng mục hư hỏng; xây dựng phương án vận hành đối với các hồ chứa lớn, công trình trọng điểm. Đồng thời, công ty triển khai khơi thông hệ thống kênh tiêu, chuẩn bị vật tư, thiết bị dự phòng nhằm kịp thời xử lý khi có sự cố, góp phần nâng cao hiệu quả công tác phòng, chống thiên tai trên địa bàn.

Trước dự báo tình hình thiên tai tiếp tục diễn biến phức tạp, khó lường, việc nâng cao năng lực phòng ngừa và ứng phó ngay từ cơ sở được xác định là nhiệm vụ quan trọng. UBND tỉnh Phú Thọ vừa ban hành Kế hoạch triển khai Đề án “Nâng cao nhận thức cộng đồng và quản lý rủi ro thiên tai dựa vào cộng đồng đến năm 2030”, giai đoạn 2026–2030 trên địa bàn tỉnh.

Kế hoạch nhằm nâng cao năng lực, kiến thức và kỹ năng phòng, chống thiên tai cho cán bộ các cấp và cộng đồng dân cư, đặc biệt tại những khu vực thường xuyên chịu ảnh hưởng của thiên tai. Qua đó hướng tới xây dựng cộng đồng an toàn, chủ động thích ứng với thiên tai và biến đổi khí hậu; góp phần giảm thiểu thiệt hại về người, tài sản và môi trường. Đồng thời, từng bước hình thành văn hóa phòng ngừa, nâng cao ý thức chủ động và sự tham gia tích cực của người dân trong công tác phòng, chống thiên tai, hạn chế thấp nhất thiệt hại do thiên tai gây ra.

Chi Chi (t/h)